

**MAGNI OPERIS || DE OMNI=||BVS GERMANIAE ||
EPISCOPATIBVS || EPITOMES:||**

CONTINENS ANNALES || Archiepiscopatus MOGVNTINI ac duodecim ||
alioru[m] Episcopatum, qui Moguntino Suffra=||ganeatus titulo subsunt:
Item BABEN=||BERGENSIS Episcopatus, ab || omni iugo Archiepiscopali ||
exempti.||

Brusch, Kaspar

Noribergae, 1549

VD16 B 8782

Tertivm, habet omnes Antistites Rhætorum, hoc est, Churenses.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64715](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64715)

32

TERTIVM CAPVT

continens Catalogū omnium Curiensis Ecclesiæ Episcoporum.

EPISCOPATVS Churensis uel Curiensis, in Rhetis, unus ex uetustissimis Germaniæ Episcopatibus, cœpit circa annum Christianæ redemptionis 440. Huius primum Episcopum contendunt aliqui fuisse S. Lucium: sed numerus annorum non conuenit. Lucium hunc aliqui regio stemmate apud Britannos ortum & natum esse affirmant, conuersumq; esse ad Christianam fidem, anno Christi 176. imperante Marco Antonino. Venisse autem illum amore propagandæ doctrinæ, de filio Dei Iesu Christo, humani generis unico & solo liberatore, ex Britannia in Germaniam: ut Christū Germanis etiam adhuc Idololatri concionaretur, & eos ad Christū conuerteret. Id aut illū primū fecisse Salisburgi, postea Augustæ Vindelicorum: ubi cū eijceretur ab infidelibus, dicitur Churam cū sorore S. Emerita cœsisse: ubi cum itidem Idolatricas opiniones repræhenderet, & aliquandiu cōcionaretur Christum liberatorem: ab infidelibus tum Rhetis caesi, & martyrio coronati sunt S. Lucius, & S. Emerita. S. Lucius Churæ in Martis castro, S. Emerita apud Trimontiū. Alij (quorum sententia mihi uerior esse uidetur) istum primum Bauarorum ac Rhetorum doctorem, Lucium Cyrenæum fuisse iudicant.

Simoa

CATALOGVS EPISCOP.

Simonis boni illius senis (qui Christo crucem portabat) filium. Hunc, doctrinam de crucifixo Christo, prædicasse Ratissponæ ad Danubium certum est. Inde fortassis Salisburgum, & Augustam, & Churam etiam tandem peruenit, ut supra dictum est. Est Churæ extra urbis muros coenobium S. Lucij peruetustum, in uitifero colle sitū, quod ab eo ceptum & Oratorij loco conditum aiunt. Episcopi uero qui Churense sedi præfuerunt ad hæc nostra usq; tempora, hi tali serie ac ordine numerantur.

1. ASIMO interfuit Chalcedonensi concilio, Leone primo pontificatum, Valentiniano uero & Martiano Imperium tenentibus, anno domini 452. In primo Tomo Conciliorum fol. 363. fit huius Episcopi talis mentio. Ego Abundantius Episcopus Ecclesiæ Comensis in omnia supra scripta, pro me ac pro absente, sancto fratre meo Asimone Episcopo Ecclesiæ Curien sis, primæ Rhetiæ consensi, & subscripsi: Anathema dicens his, qui de incarnationis dominicæ Sacramento impia senserint.

2. PVRICIVS alijs Pruricius, secundus Curien sis Episcopus, cuius temporibus legitur S. Fridolinus fuisse Churæ, qui templum S. Hilariæ condidit, quod nunc D. Martino dicatum est.

3. CLAVDIANVS.

4. VRSICINVS, alijs Viscinus.

5. SIDONIVS.

9. Eddo

6. EDDO: horum omnium & multorum subsequen-
tium sola supersunt nomina.

7. VALENTIANVS obiit septuagenarius 8.
Septemb. Indictione 11. Sepelitur apud S. Luciū Churæ
in peructeri cœnobio, ut testatur uetus inscriptio Cry-
ptæ eius templi: quod monumentum constituit ei Pau-
linus successor.

8. PAVLINVS Valentiani ex fratre nepos. Epi-
scopus egregie doctus.

9. THEODORVS.

10. VERENDARIVS.

11. CONSTANTIVS.

12. RVTHARDVS, alibi Luithardus.

13. BALDEBERTVS præfuit anno Christi 720.
Sub huius antistitis gubernatione cæptum & inchoa-
tum est à S. Pirminio Monasterium Fabarianum, ordi-
nis D. Benedicti, supra Maiesfeldum in Alpibus Rhea-
tiæ, paululum à Rheno situm.

14. PASCHALIS comes Brigātinus, Vigili præ-
sidis Rhetiæ filius: Episcopus Curicensis, habuit uxo-
rē, Dominā Esopeiam comitissam de Rhetia alta: quæ
etiam in uetustis diplomatibus nominatim ponitur, &
se subscripsit Antistitam Churicensem: præsertim in fun-
datorijs literis uetustissimi monialium cœnobij Caczes
in Tumiliasca supra Rhetium siti. Eius cœnobij funda-
tores fuerunt, iste Paschalis Episcopus & eius filius
Victor, successor patris in Episcopatu. Prima eius-
dem

CATALOGVS EPISCOP.

Item Abbatiſſa legitur fuiſſe Domina Veſpula, Paſchalis Epifcopi ex Eſopeia coniuge filia: cuius ſoror Vrſicina eiufdem loci monialis fuit.

15. VICTOR legitimus filius Paſchalis Epifcopi et Domine Eſopeie, ſucceſſit patri in Epifcopatus gubernatione. Verus fundator una cum parente ſuo Monafterij uirginum Veſtalium in Khaczes: anno Chriſti 760. Terræ mandatus eſt in hoc ſuo monaſterio, in quo talis legitur inſcriptio. Victor Epifcopus Curienſis una cum matre ſua fundator huius Monafterij: & cum eo Paſchalis, Epifcopus Curienſis, genitor & antecellor eius.

16. VIGILIUS comes Bregantinus, Iactati comitis ac regij præſidis in Rhetia filius: ſucceſſit Epifcopo uictori.

17. THELLO uictoris Rhetici Tyranni, qui Sanctum Placidum apud Diſertinam interfici fecit, filius. Vixit Pipini Galliarum regis temporibus. Condidit & extruxit Cathedralē Eccleſiam Churienſem, quæ ad hæc noſtra uſq; tempora illæſa manſit ac durauit. Dotauit Diſertinenſe monaſterium. Obijt anno Chriſtiæ redemptionis 784.

18. CONSTANTIVS ſucceſſit Telloni, anno 784. Huic Carolus magnus dedit Parrochiam Seleftaduanam in Alſatia: quam donationem poſtea Imperator Ludouicus pius confirmauit.

19. REMIGIVS alijs Remedius, præfuit anno Chriſti

Christi 813. & adhuc anno Christianæ salutis 811. Sub Imperatore Ludouico pio.

10. VICTOR secundus, doctus & eloquens Episcopus, quod testantur suplices literæ & orationes contra Rodericum & Herloinum comites, Episcopus patus quadam bona per vim tenentes, ad Ludouicum Imperatorem scriptæ, quæ adhuc extant. Hos comites, aut raptores potius ad restitutionem coegit Imperator Argentina, anno Christianæ salutis 815. quo obiit iste Episcopus Victor.

11. VERENDARIUS antea Episcopi Victoris Vicarius, sæpè Orator & Legatus ad Ludouicum Imperatorem missus, successit Episcopo Victori. Hunc in tuitionem suam accepit Imperator Ludouicus, anno domini 816. Deiectus est à fastigio gubernationis, anno Christi 833. à seditiosis filiis Imperatoris Ludouici, quod Ludouico fideliter adhæsisset. Restituitur post pauculos menses ab ipso Ludouico à uinculis filiorum liberato. Vixit adhuc anno domini 844. quo priuilegia à Lothario Cæsare est consequutus.

12. ESSO uel Hesso aut Heso: accepit priuilegia à rege Ludouico anno Christi 849. & iterum anno 871. Vixit adhuc anno gratiæ 879.

13. ROTHARIUS successit Essoni. Huic Carolus Crassus Galliarum rex dedit ditionem & uillam Fluminis, anno domini 881. Obijt iste Episcopus, anno Christianæ salutis 887.

14. Theo-

CATALOGVS EPISCOP.

24. THEODVLPHVS siue Dietolphus, eligitur anno Christi 887. à Clero Curiensi: Confirmatur anno 888. ab Imperatore Arnolpho. Interfuit Triburgenſi concilio prope Moguntiam ab eodem Arnolpho celebrato, anno Christi 885. Præfuit adhuc anno domini 913. quo priuilegiorum quorundam confirmationem obtinuit apud Conradum Imp.

25. VVALDO eligitur anno 914. Huic dedit Conradus rex Disertinense Monasterium in Rhetia situm. Eidem dedit priuilegia Henricus auceps, anno 921. Wormaciæ. Otho magnus dono dedit ei Pludentum oppidulum Drusianæ uallis: anno domini 940. obiit Waldo iste tandem anno 948. cum triginta annis laudabiliter præfuiſſet Churienſi Episcopatu.

26. HARDOBERTVS ſucceſſit Waldoni, anno 948. confirmatur ab Othone primo, cum quo anno domini 954. reduxit in gratiam filium Ludolphum. Et cum Episcopatus his temporibus per irruptiones Saracenorum multis damnis eſſet affectus: dedit Imperator Otho Episcopatu quædam bona prædia in Zizers pægo & in Alſatia, obiit iſte Episcopus anno domini 969. cum laudabiliter præfuiſſet annis uno & uiginti.

27. HILDIBOLBVS eligitur ſtatim poſt mortem Hardoberti. Huic dedit Imperator Otho ſecundus, anno Christi 980. perpetuo poſſidendam penſionem uectigalium pontis Clauennensis in Prægallia. Otho tertius dedit eidem Priuilegia, anno 988.

18. Vual

28. VVALDO secundus, alibi Walcho dictus, successit Hildeboldo. Huius temporibus dono dedit Otho tertius Episcopatus & Ecclesie Churiensi totum oppidum Clauennam in Pragallia situm, cum omnibus ad id pertinentibus bonis ac redditibus, anno Christiane salutis 995.

29. HENRICVS sequutus waldonem, non diu praeuit. Aliqui uero Catalogi eum Vlricon, alij Vrbicum appellant.

30. RVPERTVS successit Henrico. Obijt anno Dominicae incarnationis 1005.

31. VLRICVS constituitur Episcopus Churiensis anno 1005. consequutus est priuilegia ab Imp. Henrico secundo, anno domini 1015.

32. HARTMANNVS siue Artemannus, Chura natus, Baro de Plana terra, successit Episcopo Vlricon: fuerat prius Monachus Benedictini instituti apud Einsidlen, & deinde Abbas Fabarianus, inde Churam accitus est ad gubernandam sedem Episcopalem. Huic priuilegia dedit Conradus secundus, Anno domini 1030. & iterum Vlmæ anno Christi 1037. Obijt in Decembri, anni Christianorum 1039.

33. DIETHMARVS Churiensi Episcopatus praeficitur ipsis Calendis Februarijs, anni à nato Christo 1040. Confirmatur ab Henrico tertio Vlmæ, obijt anno Christi 1070. cum triginta annis & laudabiliter ac utilissime praefuisset.

E

34. Henric

CATALOGVS EPISCOP.

34. HENRICVS prius monachus diuitis Aug-
gie, eligitur in Episcopum, anno domini 1070. Præ-
fuit annis octo, obiit anno 1078. Interfuit anno Christi
1074 Concilio Moguntino, in quo excommunicaba-
tur Pontifex Gregorius septimus: etiamsi isti Pontifici
magis adhereret quàm Imperatori Henrico quarto,
contra quem cum alijs quibusdam elegit Rudolphum.
Quod Henricus quartus egregie ultus est, excitans
contra Episcopum Guelphones, qui anno domini 1078
Rhetiam Curiensem rapinis ac incendijs mire deuasta-
bant, & cum multa præda in Bauariam redibant. Ob
hanc acceptam cladem post pauculos menses, Henri-
cus Episcopus mœrore animi consumptus ex hac mor-
tali uita emigravit.

35. NORDENBERTVS alijs Volipertus, co-
mes à Summuntorio, Bauarus: summi prius Canonis-
corum Augustensium senatus præpositus, homo mire
ambitiosus et gloriæ cupidus, uenit anno domini 1079
ad possessionem ac gubernaculum Episcopatus Cui-
ricensis, non per legitimæ uocationis, aut electionis
ostium, sed per Simoniacæ prauitatis cuniculos, largis-
sionibus uidelicet ac muneribus, quibus emebat uerius
deprædatum Episcopatum à suis Guelphis Bauariam
tenentibus, quàm præcibus obtinebat. Præfuit sex an-
nis utiliter: et in Synodo Quedelburgi congregata,
ab Hermanno Saxonum duce post Rudolphum, ab
Episcopis quibusdam in Imp. electo, anno 1085. ex
Episcopo

Episcopatu uicissim deturbatur. Is postea edificans de suis monasteriū Heppacēse, ibi uitam finiuit anno 1087. Huic aliqui Catalogi successisse affirmant Heribertum quendam, sed eum ab Henrico III. mox iterū esse eiectum: Postea Abbatem quendam Campidonensem, Eberhardum nomine aliquandiu tenuisse clauum Churienſis Episcopatus, donec tandem ab Henrico Imp. ipſo, daretur & constitueretur uerus Episcopus.

36. ODALRICVS constituitur Episcopus Rhetiae Churienſis, anno domini 1104 ab ipſo Imperatore Henrico III. à quo eodem anno ablegatus eſt Romam cū Archiepiscopis Brunone Treuerenſi & Henrico Magdenburgenſi: & Episcopis Othone Bambergensi, & Eberhardo Eistetenſi ad impetrandam à Paſchali ſecundo Henrici V. coronationem. Hunc Henricum V. excitauit ille poſtea in parentem, ex quo multa mala & incommoda grauiffima orta ſunt.

37. VVIDO uel Guido Sueuus & Canonicus Auguſtanus, ſucceſſit Odelrico. Interfuit anno Domini 1114 conuicijs Baſilienſibus. Vbi ab Henrico V. confirmationem priuilegiorum ſuorum conſequutus eſt.

38. CONRADVS comes à Bibregk, Sueuus: comes Bertoldi à Bibregk, & Dominae Dcmuthæ comitiſſæ à Zollern filius: Canonicus Auguſtanus Churienſis & Conſtanciensis: qui anno 1116 cum fratribus ſuis Bertholdo et Sifrido, Rockhenburgū inſigne præmonſtratenſis ordinis cœnobiū in Sueuia fundauit &

E 2 extru

CATALOGVS EPISCOP.

extruxit. Is inquam Henrici quinti temporibus in Episcopum Churiensem electus & confirmatus est. Huic Lotharius Saxo priuilegiū dedit anno 1139. Idē ex coenobio Churensi S. Lucij eiectis Benedictinis monachis non admodum honeste aut pie uiuentibus, Praemonstratensibus sedem illam habitandam dedit, euocatis ē Rogkenburgensi suo conuentu Monachis. Constituit autem ut S. Lucij coenobium esset sub uisitatione & cura Roggenburgensi.

39. CONRADVS secundus successit Conrado comiti à Bibregk: sed quo anno, id nusquam inuenio. Consequutus is est omnium suorum priuilegiorum, confirmationem ab Imperatore Friderico Barbarossa, Anno domini 1165.

40. ADALGOTVS Vrberus, quem aliqui Adalgotum, alij Adolphum uocant, monachus prius Claraualensis: eligitur post Conradum secundum. Fuit insignis Oeconomus: & monasteriorum S. Lucij extra muros Churenses siti, Kasesium in Tumiliasca, Scandinensis in Gasternis, & S. Mariae montis in Athesina prouincia summus illustrator. In coenobio montis S. Mariae inuenitur adhuc in crypta templi ab eo consecrata tale monumentum.

Praesul Adalgotus ad cuncta decentia promptus, Consecrat hanc cryptam, diuinis usibus aptam.

41. EGINO successit Adalgoto, sed quo anno, id ignoratur. Hic primus Episcopus Churiensis à Friderico Bar

rico Barbarossa princeps est salutatus & habitus, ob
insignes suas uirtutes, & singularem fidem Friderico
datam & fideliter præstitam. Iste Eginus inuestiuit ad-
uocatia Churiensis Episcopatus Fridericum Sueuie
ducem, Friderici Imperatoris filium: in præsentia Hen-
rici sexti, anno domini 1176. Obijt Eginus anno 1174.

42. VLRICVS Baro à Degernfeld supra Clinge-
nouium in comitatu Badensi, uir admodum ambitio-
sus, ac magnarum pomparum amantiſſimus: Abbas
prius ad S. Gallum octo annis, consequutus est ad
abbatiæ possessionem, cui 33. annis fideliter & lauda-
biliter præfuit, Episcopatum etiam Churicensem, à Fri-
derico Barbarossa, anno domini 1174. Sedit Churæ
octo annis: & anno domini 1181 Episcopatum resi-
gnauit, retenta Sangallensis Abbatiæ possessione, ur-
gebatur enim à Pontifice Alexandro tertio, qui in Sy-
nodo Romæ congregata decreuerat, ne quis duas si-
mul haberet prælaturas, si quis uero haberet, resigna-
ret alterutram, Tandem Sangallensis etiam Abbatiæ
magistratu se abdicauit, senio confectus: anno Chris-
tianæ salutis 1199. quo huic quoq; mortali uitæ Colo-
phonem imposuit.

43. BRVNO eligitur anno domini 1181. Nihil de
eo inuenio, quam has Barbaras uoces, parum Episco-
pauit, quibus annotator significare uoluit, non diu
eum sedi Churiensi præfuisse, post pauculos enim men-
ses à prima electione, ualedixit huic mortali uitæ, ad
aliam meliorem concedens.

E 3 44. Hen

CATALOGVS EPISCOP.

44. HENRICVS Canonicus Churiensis & Salisburgensis, eligitur anno Domini 1183. Huius Episcopi temporibus dono dedit et obtulit, anno domini 1194 nobilis quidam Heros Rudigerus à Lymbach in praesentia Henrici VI. S. Lucio Churiensi Parrochiam Benedurensensem, iam praeposituram in dextra Rheni supra Feldkirchium sitam. Is unicum filium habens, puerum eum misere amisit dormientem aestiuo tempore, in collectis aristarum manipulis, in quibus semper magis magisq; coaceruatis suffocatus perijt. Pater ignarus primum, quo peruenisset puer, uouit: quo die inueniret eum seu uiuum seu mortuum, eodẽ se statim omnes possessiones suas oblaturum ei Diuo, cui dies inuenti pueri esset sacra. Cum autem inueniretur in die S. Lucij, facta est ista Donatio coenobio S. Lucij Churiensi, in quo puer terrae mandatus est.

45. REINHARIVS successit Henrico antistiti. Is praefuit anno Domini 1201. & consequutus est immunitates quasdam & suorum priuilegiarum confirmationem anno Domini 1209 ab Imp. Othone III.

46. ARNOLDVS comes Metensis siue de Amasia, praefuit Episcopatu Churiensi post Reinhariũ. Sub huius antistitis conductu, profectus est Fridericus Neapolitanus & Siciliae rex Barborossae nepos, ex filio Henrico VI. consilij Innocentij tertij, è Sicilia per Italiam ac Episcopatum Churensensem in Germaniam, ad occupandã Imperij possessionẽ contra Othonem III. id factum anno Domini 1113.

47. Hen

47. HENRICVS comes de Rhetia alta, Canonice
cus Churensis: &

48. ALBERTVS præpositus Constantie ad
S. Stephanum, per discordiam electi, altercati sunt in-
ter se de possessione Episcopatus, donec in biennij spacio
ambo moreretur, & ita contentioni imponeretur finis.

49. Rudolphus Baro à Gutingen, Abbas prius
Sangallensis, largitionibus Episcopatum Churiensem
impetrauit anno 1315. Cum autem infelix esset Oecono-
mus, & multa cum Episcopatu tum Abbatie abligu-
raret, seuerè aliquoties à suis reprehensus: Imp. Fride-
ricum accedere, & eius opem contra suos implorare
decreuerat, qui tum in Apulia bellum gerebat: sed in
eo itinere, graui morbo correptus, Romæ ex hac uita
emigravit 17. Septembrium, anni à nato Christo 1326.
Sepelitur apud S. Ioannem in Laterano.

50. BERTHOLDus Canonicus Constanciensis, eli-
gitur Episcopus Curiensis, anno 1326. Præfuit 7. annis:
Interficitur in Ruinsensi pago, anno Domini 1333.

51. VLRICUS comes Kiburgius, Hartmanni frater:
conuentualis primū Einsidlensis in Heluetia, præposi-
tus postea Beronensis cœnobij in Ergouia, Canonicus
Churensis, & aliquandiu Coadiutor Bertholdi Epi-
scopi, eligitur & plene constituitur Episcopus Rhetor-
um, anno Domini 1333. Præfuit 4. annis, primus funda-
tor S. Montis prope Vitudurum: obiit anno 1337.

52. VOLCARDUS à Nydenburg, eligitur anno 1337.

CATALOGVS EPISCOP.

Donatur priuilegijs anno 1139 à Friderico secundo, & iterum anno 1249. bene & laudabiliter præfuit annis quatuordecim, in quibus edificauit Vuarde & wallum castrum in Engedinis montibus situm, & castrum Frido & prope Zizers. Recuperauit etiam castrum Fluminis. Moritur anno domini 1151.

53. HENRICVS comes à Monte forti, eligitur anno Christi 1251. confirmatur à Conrado quarto, & iterum anno 1262. à Richardo Cornubiæ principe, Anglorum regis fratre, à quibusdam Germaniæ principibus Electoribus, designato Imperatore. Præfuit utilissime, & summa cum laude Churicensi Episcopatu, annis uno & uiginti: Emit castra, Asperi montis & Rheams: absoluit castrum Frido & captum à Volcardo, Furstenouiū uero Tumiliascæ arcem de nouo edificans, ut et arcē Herremburgū in & werdenbergensi comitatu sitam. Vicit ingenti prælio Longobardos, anno 1255. prope superius Amisium, obiit anno gratiæ 1271. Sepelitur apud Ramusiam seu Ramuncense castrum.

54. CONRADVS Baro à Bello monte, eligitur anno salutis 1171. Præfuit annis decem: Impetrauit Priuilegia & confirmationem à Rudolpho Habspurgio, anno 1275. Extruxit arcem Furstenburgum in Athesina ualle prope sanum S. Floriani, consensu & fauore Meinhardi Austriæ ducis. Profecturus anno domini 1181. ad Synodum Moguntinam, obiit in itinere, sepelitur in cœnobio Montis S. Mariæ.

55. Frido

55. FRIDERICVS comes de Monte forti, Vlrici Brigantini comitis, & Gulielmi Abbatis Sangallensis frater: eligitur anno 1281. Cōfœderatur Petro Episcopo Sedunēsi in urbe Valesiana, talib. cōditionibus ut neuter alterū desereret, quacumq; tēpestate ingruente. Adiuuit fratrem Gulielmū bella gerentē contra Rodolphum regem: at infœliciter, nam captus à Dœrdenbergensi comite Hugone, anno 1283. per biennium detentus est in custodia arcis Dœrdenbergensis, inde aliquando aufugere uolens, mappis ac lodicibus scissis, profunibus utens, & per fenestras ē summa turri sese demittens, cum media iam turris parte descendisset, laceratis & confractis funibus, in terram decidit, & ea nocte adhuc expirauit. Id factum est anno Christiane salutis 1285.

56. VLRICVS eligitur anno 1285. de hoc nihil inuenitur prorsus.

57. BERTOLDVS secundus successit Vlrico. Præfuit adhuc anno 1299. quo in gratiam rediisse legitur cum Ioanne quodam Barone de Vacz.

58. SIERIDVS Baro de Flumine, eligitur post Bertoldum, confirmatur ab Alberto Austrio Imp. à quo & priuilegiorum confirmationem impetrauit, anno 1306. & iterum ab Henrico VII. anno Christi 1310. Is plenus dierum resignauit Episcopatum Rudolpho Montfortio, cum consensu senatus Canonico- rum Churensium; ipse uero in cœnobium Geilhausen

E s

conce

CATALOGVS EPISCO.

concedens, ibi uitam monasticam agens, post pauculos menses ex hac uita emigravit.

59. RVDOLPHVS comes Montis fortis, Episcopus Constanciensis, & Administrator Curienfis, anno 1323 & aliquot sequentibus: Arbonæ sepultus.

60. HERMANNVS Baro ab Eschenbach & Arbona, Monachus Einsidlensis, postea Abbas apud Fabariū, tandem etiā Episcopus apud Churā Rhetie.

61. IOANNES auditor Rotæ in Curia Romana: præfuit annis 1317. & 1318: nihil aliud de eo habetur, quam fuisse eum amicū cleri, et trucidatū esse anno 1331.

62. VLRICUS à Lentzenburg, Magister Theologie & ordinis Heremitarum, uir strenuus, dictus Scultetus: eligitur in Episcopum Churensem, anno Domini 1332. Præfuit uiginti tribus annis, obiit anno Domini 1355 apud Sarunetium, fuit egregius bellator. Inuestiuit feudis Martisseninij castri, & pincernarum officij, Albertum seniore, Austriæ ducem: anno 1337 in Thermis Badensibus. Emit Rietbergum castrum Tumiliasæ pro 1500 aureis à nobili uiro de Lando. Sepelitur in Ecclesia Churensi Cathedrali.

63. PETRVS natione Bohemus, Curialis antea Romæ: eligitur in Episcopum Curiensem, anno 1355. Præfuit 14 annis, & in Morauiam auocatus Olomuntinus Episcopus designatus est, ubi proximo anno obiit, uidelicet anno Domini 1369. Inuestiuit feudis Albertum & Leopoldum duces Austriæ, anno 1366. Huic Carolus 4. Imp. dedit potestatem cudendi obus

los in ualore Augustanorū Noribergæ, anno 1360, & Vectigal Churense duplicauit.

64. FRIDERICUS à Neuczingen Cancellarius Leopoldi Austriæ ducis, eligitur anno 1369 in Episcopum Churiensem: ibi cum præfuiſſet octo pene annis, ad Brixensis Episcopatus gubernationem se promoueri facile passus est anno Christi 1376. quod desperaret se debita Episcopatus Churiensis soluere posse.

65. IOANNES Alberti Austriæ ducis Cancellarius, eligitur anno 1377. Attulit secum in promptis pecunijs thesaurū 8. millium aureorum, quibus multa castrare demit. Præfuit 12 annis laudabiliter, ita ut restituerit diligenti Oeconomix administrattone Episcopatum pristinae potentiae ac dignitati, cuius res aliquandiu angustae erant, & mirum in modū afflictæ. Sub hoc Episcopo cepit cœnobiū Vallis Dominarū uicinū Feldchyrchio, tū aureum Molendinū appellatum. Deceſſit ex hac lachrymarum ualle, anno 1389. Sepelitur in Basili ca Cathedrali cum longo Elogio, parieti affixo.

66. HARTMANNUS comes de Dwerdenberg, dominus Sarunetij: antea ordinis Ioannitarum: eligitur in Episcopū Churēsem, anno 1389. præfuit 16. annis. obiit Churæ anno 1416, ubi etiam sepultus est. Erat contentiosus & bellator. Sub hoc Episcopo dono dedit Churienſi Ecclesiæ perpetuo poſſidendam totam uallē Telinam, in qua nascuntur,

O toties laudata tibi dulciſſima uina

Rhetica, ab Augusto Liuiabella tuo:

Coma

CATALOGVS EPISCOP.

Communitatē item in Burmio, & communitatē in Bu
 sclasio, castrum item & Oppidum & totam uallē
 Clauēnam & Plurium, cum omnibus adhuc loca om
 nia pertinentibus iuribus ac bonis: anno Christi 1404
 nobilissimus heros Modestinus Vicecomes, Barnabae
 Mediolanensis filius. Ab hoc ipso Episcopo accepit
 in feudum Ernestus Austriae dux officium Pincernae
 Churensis, & totum comitatum Tyrolensem, anno do
 mini 1415. sicuti antea acceperant ab Ulrico Episcopo,
 duces Austriae Fridericus, Albertus et Otho. Redegit
 Hartmannus iste in potestatem Episcopatus multas ar
 ces, Ramuncensem, Griffensteinium: item Haldenstein
 nium castrum quod prope Churam in sinistra Rheni,
 & in sublimi ac quasi pendente scopulo (unde nomen
 arcis contigit) situm, olim dominae Annae ab Halden
 stein erat, nunc uero strenui ac magnifici Galliae rex
 gum, ad Rhetos Oratoris, Ioannis Iacobi Castilionei
 sedes ac domicilium, qui hac tempestate arcem ibi aedifi
 cat, futuram spectaculum non Rhetiae solum, sed to
 tius superioris Germaniae: de qua ego superiore anno
 (cū in Rhetia essem) sic lusi, cōplectens Tetrastrycho
 numerū anni, quo uidissem extrui tā insigne castrum,
 oīm Rheticarū prouinciarū incōparabile ornamentū.
 Pendētis petrae has sibi Castilioneus ædes
 Pro tota struxit posteritate sua.
 FRANCISCI In Rhetis Orator regis, & Heros
 Fortuna, CLaris rebvs & ense potens.

67. Ioannes

67. IOANNES Abundi, dictus Naso, eligitur in Episcopum Rhetiae Churicnsis anno Christi 1416. Praefuit uiginti quatuor annis. Interfuit concilio Constanciensi: inchoauit confœderationem cum Heluetijs, anno Christi 1419. Obijt anno 1440. Ab hoc Ioanne Episcopo pctijt feudorum collationem, & inuestituram Fridericus Austriacus: anno 1416.

68. CONRADVS à Rechberg Sueuus, matre comitissa de Sarunetio editus: praepositus Constanciensis, designatur Episcopus Churensis anno 1440. Praefuit quatuor annis, & resignans Constanciam ad suam praeposituram redijt.

69. HENRICVS Baro ab Heudœren: Episcopus antea Constanciensis, assumitur ad gubernandam etiam Rhetiam Churicensem anno domini 1444. Praefuit Churensi sedi 10. annis, Constanciensi uero 36. Deiectus est à Churicensi Episcopatu anno 1454. Inuestiuit feudis officij pincernarum, & comitatus Tirolensis, anno 1446 Sigismundũ Austriæ Archiducem. Obijt tandem Constantiae anno domini 1471. ubi etiam terræ mandatus est in sacello à se fundato. Hic aliqui Anthonium quendam à Pontifice missum & Episcopatu intrusum narrant, sed ille non est receptus, ergo isti Catalogo non immiscendus.

70. LEONHARDVS prius Austriæ ducum Cancellarius eligitur anno redemptionis humanae 1454. Praefuit quinq; annis, obijt anno domini 1459.

Sub

CATALOGVS EPISCOP.

Sub hoc Episcopo nihil memorabile gestum aut actum est: Nisi quod totum oppidum Maiesfeldum incendio perijt tam tristi & calamitoso, ut tres tantum ædes priuatae cum castro & Ecclesia Parrochiali manserint illesae: Id factum est in die undecim millium uirginum, anno salutis 1458.

71. ORTLIEBO Baro de Brandis, eligitur anno 1459. Praesuit triginta duobus annis, obiit anno domini 1491. Is inuestiuit feudis officij Pincernarum & prouinciarum ad comitatum Tyrolensem pertinentium Sigismundum, Austriae Stiriae & Charinthiae ducem, anno domini 1460. Sub eius gubernatione perijt incendio, et cōflagrauit tota Chura, anno 1464. exceptis tribus Monasterijs, uirginū in Curia Episcopali, D. Lucij extra muros, & S. Nicolai Dominicastrorum ordinis in infima parte urbis siti.

72. HENRICVS sextus, Baro ab Heudöwen, eligitur anno 1491. Praesuit 12. annis, cum summa difficultate & resignauit, & paulo post, obiit Furstenbergi anno domini 1530. Sepelitur in media pene Basilica Churensi marmoreo & sublimi Mausoleo.

73. PAVLVS Ziglerus à Ziegelbergo, Dominus Barrij: Germanus frater Nicolai Zigleri, cuius uidelicet qui Maximiliano Imperatori à Secretis fuit. Praesuit Episcopatu Churensi inter maximas difficultates ac subditorum suorum molestias & iniurias infinitas annis 38. in quibus multa indigna perpeffus est à seditionis

tiosis suis, & rebellibus rusticis, quorum furori tandem cedens ad Furstenburgum Athesinae provinciae arcem secessit, ubi moerore confectus, subitanea morte tandem ex hac uita emigravit, anno domini 1541. uicesima quinta Augusti. anno domini 1516. accepit ab eo inuestituram feudorum officij pincernarum, & conuatus Tirolensis Maximilianus Imperator. Hic obiter sciat lector Austriae Archiduces esse Pincernas, dominos de Marmoribus Marsallos, Comites Metenses uel Amasios Dapiferos fuisse Episcopatus Churensis. Hodie uero Dapiferorum & Camerariorum officium confert Episcopus suo arbitratu, cui familiae uoluerit.

74. LVCIVS Iter, nobilis Rhetus: artium Philosophiae Magister Coloniensis, de quo non incommode dicere quis posset, uetus illud Poetae:

Ingenio magnus, corpore paruus erat.

Præpositus antea Basilicae Churensis, eligitur quinta Octob. anni à nato Christo 1541. in Episcopum Churæ Rheticae & Rhetiae Churensis. Accepit priuilegia à rege Ferdinando 17. Februarij, anni 1543 Noribergæ. Consecratur à Ioanne Constanciensi Episcopo Moræsenburgi in præsentia Abbatum Dwingartensis ac Pætershusani undecima Ianuarij, anno Christi 1545. Præsidet adhuc hoc anno Christi 1549. Ab eo accepit inuestituram feudorū Diuus Ferdinandus Rom. Hungariae & Bohemiae rex, Diui Caroli V. Imp. frater, anno domini 1548. Extruxit inter multa alia quibus arcem Episcopalem

CATALOGVS EPISCOP.

scopale, insigniuit magnificas etiã aedes pro præposito
 Andrea de Salicibus optimæ spei, & expectationis
 adolescentulo, qui est Episcopi Lucij è sorore nepos,
 filius magnifici & longe clarissimi Capitanei Domini
 Antonij de Salicibus. De his ædibus in gratiam Epi-
 scopi superiore anno inter cætera sic lusi.

SIC fieri has Præsul Grisevs LVCIVS æDes,
 Andraæ VOLVIT SaLICINIS stirpibvs orto.

In hoc distycho est annus à nato Christo 1546. quo ex-
 tructa est Præpositura illa Churensis ab antistite Lu-
 do: Tantum de Churensibus Episcopis.

AD VRBEM CONSTANTIEN- sem: Elegidion Bruschi.

Tu quoq; Diua, tuas Vrbs nobilis accipe laudes,
 Quæ Constantininomina prisca geris.
 Inter utrunq; lacum ad spumantem condita Rhenum,
 Austriadum quæ nunc diceris esse soror.
 Accipe Pontificum cum res tum facta tuorum,
 In gremio gestat quos liber iste suo.
 Quos illustratos tibi ad usq; hæc tempora nunquam,
 E squaliente situ profero primus ego.
 Ut possint intra non tantum moenia, templis
 Inq; tuis, sed apud nos & ubiq; legi,
 Inuenies uero hîc, quo tempore caperis ipsum
 Agnouisse tuum qui regit astra Deum.

Et dos

Et dominum ducibus quibus illum agnoueris ipsum,
 Per cuius meritum turba redempta sumus.
 Inuenies, quis condiderit tot templa tot aras,
 Quisq; tibi tantas conciliarit opes.
 Quodq; legis nunc hæc in paruo & plura libello,
 Acceptum id referas scilicet omne mihi.
 Quem tibi si charum pacique vrbs nobilis esse,
 Mox ornabo libro te grauiore: Vale.

QVARTVM CAPVT de omnibus Episcopis Con stanciensibus.

CONSTANCIENSIS Episcopatus non
 Constantiæ, sed in Ergouia apud ueterem Vindo
 nissam cepit, in confluxu Limagi Araris ac Ruse, in
 signium fluuiorum: sub Clodouæo Galliarum rege,
 primo ad Christum conuerso, & S. Remigij manibus
 baptisato. Eius gubernatores ac Antistites ad hæc nos
 tra usq; tempora hi numerantur.

1. S. PATERNVS.

2. S. LANDO: Hos nominat Petrus de Natali
 bus in suo Diario.

3. MAXENTIVS.

F

4. BHO.